

Sammanträde torsdagen den 23 november 2017 kl. 17.00– 18.45

Mötet ajournerades mellan kl. 17.10-18.20

§ 1 - § 17 behandlar sekretessärenden

Plats:

§ 1 - § 17 Bodholmsplan 2, plan 8,
Konferensrummet Stora Sky

§ 18 - § 47 Bodholmsplan 2, Medborgarkontoret

Närvarande:

Se sida 2

Dag och plats för justering
30 november 2017
Bodholmsplan 2

Utses att justera
Lorena Delgado (V)
Jan Jönsson (L)

Lorena Delgado (V)
Ordförande

Jan Jönsson (L)
Justerare

Maria Nilsson
Nämndsekreterare

Beslutande

Ledamöter

Lorena Delgado (V) ordf.
Jan Jönsson (L) vice ordf.
Salar Rashid (S)
Liliane Svensson (S)
Ababacarr Jammeh (S)
Birgitte Isberg (S)
Sara Grolander (MP)
Andreas Lundin (M)

Tjänstgörande ersättare

Zazan Sanli (L)
Arslan Bicen (M)
Halit Azizoglu (MP) § 18 - § 47
Minna Liewendahl (MP) §1 - § 17
Christer Stenberg (M)
Erik Sihlberg (C)

Övriga närvarande

Ersättare

Rudy Espinosa (V)

Tjänstemän

Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör
Maria Nilsson, nämndsekreterare
Anna Mattsson, avdelningschef
Andreas Thorstensson, avdelningschef
Johanna Löfvenius, enhetschef §18 - §47
Sofia Björkvall, enhetschef § 18 - § 47
Sara Heppling Trygg, avdelningschef § 18 - § 47
Britt Karlsson, avdelningschef § 18 - § 47

Personalföreträdare

Farah Wally, Lärarförbundet
Irene Holm, Kommunal

Stadsdelsnämnden började sammanträdet kl. 17.00 med att behandla ärenden som var sekretessbelagda. Ärenden och protokoll finns förvarat på stadsdelsförvaltningen. Dessa beslut, § 1 - § 17, finns inte med i den version av protokollet som publiceras på internet, eller distribueras i pappersform. Protokollföringen från den öppna delen av mötet börjar därför med § 18.

Efter genomgång av sekretessärenden ajournerades sammanträdet. Innan sammanträdet startade igen var det allmänhetens frågestund, denna startade kl. 18.00.

- Aseffa Hailu, verksamhetsansvarig Mitt 127, uppvaktades med blommor och tacktal från nämnden. Mitt 127 och 127-festivalen är årets vinnare av Stockholms stads trygghetspris.
- Amena Mahaboob, vinnare av Omvårdnadsintitutets etikpris, uppvaktades med blommor och tacktal från nämnden.

Efter ajournering återupptogs sammanträdet kl. 18.20.

**§ 18 Genomgång av närvarande ledamöter samt val av
protokollsjusterare och datum för justering****Beslut**

Lorena Delgado (V) och Jan Jönsson (L) utsågs att justera dagens protokoll § 18 - § 47. Justering sker på Bodholmsplan 2 den 30 november 2017.

§ 19 Godkännande av dagordning

Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer dagordningen i enlighet med förslag till beslut.

**§ 20 Anmälan av protokollsjustering,
sammanträdesprotokoll 10/2017-10-26, § 15 - § 45****Beslut**

Godkänna anmälan av protokollsjusteringen av sammanträdesprotokoll 10/2017-10-26, § 15 - § 45. Justerat 2017-11-02.

Ärendet

Föreligger protokollsjustering sammanträde 10/2017-10-26, § 15 - § 45.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar att anmälan av protokollsjusteringarna av sammanträdesprotokoll, godkänns.

§ 21 Anordna Grön Hjalte-dagen 2018
-medborgarförslag**Beslut**

Lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Föreligger medborgarförslag,
dnr 1.2.4./965-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på att lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 22 TV-kampanj för mer källsortering
-medborgarförslag**Beslut**

Lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Föreligger medborgarförslag,
dnr 1.2.4./967-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på att lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 23 Låt ungdomar bygga en staty i Bredängs centrum
-medborgarförslag**Beslut**

Lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Föreligger medborgarförslag,
dnr 1.2.4./968-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på att lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning, och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 24 Uppmärksamma Biologiska mångfaldsdagen med ett
offentligt arrangemang**

-medborgarförslag

Beslut

Lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Föreligger medborgarförslag,
dnr 1.2.4./969-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på att lämna
medborgarförslaget till förvaltningen för beredning, och hör
enhälligt bifall därtill.

§ 25 Musikstudio för unga musiker i Vårbergs centrum
-medborgarförslag**Beslut**

Lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Föreligger medborgarförslag,
dnr 1.2.4./970-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på att lämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 26 Crossbana

- Svar på medborgarförslag

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på medborgarförslaget.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.2.4./398-2017.

Den 22 april inkom ett medborgarförslag om att anlägga en crossbana i Skärholmen. Stadsdelsförvaltningen föreslår att nämnden beslutar att inte anlägga en crossbana i stadsdelsnämndsområdet.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilt uttalande

Ordföranden Lorena Delgado (V) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Bilaga

Särskilt uttalande Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Bilaga: Särskilt uttalande Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

2017-11-23

Salar Rashid m.fl (S)
Sara Grolander m.fl (Mp)
Lorena Delgado m.fl (V)

Särskilt uttalande

Förslagsställarens idé om en crossbana är bra tänkt och intentionen att få bort problemet med så kallade buskörningar god, då de innebär fara för dem som vistas på vägarna och kan leda till att skogsvägar blir sönderkörda. Vi menar dock att att anlägga en crossbana är en kostsam lösning som med största sannolikhet inte kommer tillrätta med den problematiken. Crossbanor kräver stort markutrymme, som bör vara inhägnat och anläggas på sådan plats att de boende runtomkring inte störs. De behöver bullervallar, skötsel av banor och stor organisering av åkare, då oftast i form av en klubb som behöver skyddsutrustning och försäkringar.

Det finns även en tydlig klassaspekt kopplad till motorcross som sport, då den kräver dyr utrustning, inte bara i form av själva motorcykeln utan även i inköp av fordon med släp för transport till och från banan. Det är inte alls säkert att de som idag ägnar sig åt buskörning har de resurserna och därmed skulle kunna dra nytta av crossbanan när den väl är anlagd. Vi vet sedan tidigare att det förekommer stölder av motorcyklar och mopeder och att polisen regelbundet gör inventeringar i garage runt om i stadsdelen för att hitta dessa, bland annat som en del i deras arbete att komma tillrätta med buskörningarna. I den mån ungdomarna som ägnar sig åt buskörningarna gör det på stulna fordon kan det alltså vara frågan om personer som inte har de ekonomiska

förutsättningarna att ägna sig åt idrotten på något annat sätt. Då det dessutom redan idag finns ett antal crossbanor i Stockholms kommuns närområde för de ungdomar som har råd och intresse av att utöva sporten riskerar vi att investera i en lösning som varken kommer åt problemet och som dessutom gynnar de mer bemedlade i området. Det bör dessutom tilläggas att vissa av dessa banor som idag finns runt omkring Stockholm är ifrågasatta av kringboende på grund av det buller de genererar.

Fryshuset i Husby har valt att tackla problemet med buskörningar på ett annat sätt, som tar hänsyn till de kostnader och den klassaspekt som finns kopplad till sporten. På skoltid får elever på Fryshusets Grundskola Västra, som har valt motorcross som sitt passionsämne, ägna sig åt sporten på skoltid. Kanske kan ungdomar i Skärholmen som är intresserade av motorcross, i samarbete med Fryshuset i stadsdelen, besöka Fryshuset i Husby för att höra mer om hur de har arbetat med frågan, och se om det går att dra några lärdomar som kan appliceras på de omständigheter som gäller här.

§ 27 Dricksvattenfontän/kran vid Sätra IP

- Svar på medborgarförslag

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på medborgarförslaget.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.2.4./708-2017.

Den 28 juli inkom ett medborgarförslag att installera en dricksvattenfontän eller kran vid Sätra IP. Förvaltningen har kontaktat idrottsförvaltningen då de har rådighet över idrottsplatserna. Idrottsförvaltningen kommer att installera en tappkran på måltornet vid Sätra IP under våren. Tappkranen kommer att vara avstängd under vinterhalvåret.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 28 Återställ ängen i Bredäng

- Svar på medborgarförslag

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på medborgarförslaget.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.2.4./781-2017.

Den 4 september inkom ett medborgarförslag om att återställa den söndergrävda ängen vid Stora sällskapets väg i Bredäng. Förvaltningen har kontaktat stadsbyggnadskontoret som ansvarar för det bygglovsförfarande som pågår för den här platsen. Två bygglov har beviljats för platsen under de senaste två åren. Stadsdelsförvaltningen kan därför inte återställa ängen.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 29 Projektpengar

- Svar på skrivelse

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.2.1./782-2017.

Moderaterna, Liberalerna samt Kristdemokraterna, som sitt ersätтарыttrande, ställer i en skrivelse till förvaltningen tre frågor om projektpengar. Skrivelsen utgår från en ledarsida från Expressen i juni 2017. I den framför ledarskribenten Anna Dahlberg farhågor om att projektpengar har blivit ett sätt för människor i utanförskapsområden att försörja sig på. Förvaltningen anser inte att de projekt som bedrivs i Skärholmen är av den omfattningen att människor kan välja projektanställningar istället för fasta anställningar.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 30 Klotter, nedskräpning och skadedjur i stadsmiljön

- Svar på skrivelse

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 3./783-2017.

Under första halvåret 2017 inkom 310 felanmälningar gällande klotter i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Under 2016 inkom totalt 300 felanmälningar om klotter i samma område. Med anledning av denna statistik har Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna lämnat in en skrivelse med fyra frågor till förvaltningen om hur situationen kring klotter, skräpkorgar, skadedjursbekämpning och nedskräpning ser ut i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen redogör i sitt svar för hur staden arbetar med frågorna samt ansvarsfördelningen mellan olika förvaltningar.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Jan Jönsson (L) anmäler för Liberalerna ett särskilt uttalande enligt bilaga. Ledamoten Andreas Lundin (M) anmäler att Moderaterna och Centerpartiet ansluter sig till skrivelsen.

Bilaga

Särskilt uttalande, Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet.

Bilaga: särskilt uttalande, Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet

Skärholmens stadsdelsnämnd
2017-11-23

Klotter, nedskräpning och skadedjur i Stadsmiljön.

Jan Jönsson m fl (L)
Andreas Lundin m.fl (M)
Erik Sihlberg (C)

Särskilt uttalande

Förvaltningen gör en gedigen genomgång av läget och insatser gällande klotter, nedskräpning och råttor. Det konstateras att både klotter och nedskräpning har ökat under senare år, liksom antalet råttor. Det är vår uppfattning att klottret ökat och klottersaneringen blivit sämre med den rödgrönrosa majoriteten vid styret. När det gäller kampen mot nedskräpningen så har den intensifierats och det är bra att det görs stora ansträngningar att hålla rent och snyggt i den offentliga miljön, även om invånarna inte alltid upplever det så. Städning och snyggt i parker, på gator och torg påverkar starkt känslan av trygghet.

Vi uppskattar verkligen höga ambitioner när det gäller att komma åt nedskräpningen med mer städning. Men det finns ett dilemma i detta. Städningen kan uppfattas som någon slags service för dom som har för vana att skräpa ner, de räknar med och vet att det dom slänger kommer att städas bort. Men syftet med mer städning är givetvis att alla ska slippa se skräpet. Det går dock inte att komma åt grundproblemet med nedskräpningen med mer städning, det är attitydförändringar som är allra viktigast. Det är inte acceptabelt att kasta skräp på marken, tippa sina gamla tillhörigheter i Sätmaskogen eller

klämma ner hushållssoporna i papperskorgarna. Det är faktiskt inte heller ok att slänga fimpar omkring sig. Det känns inte som om vi kommer någon vart med attitydförändringarna trots t ex insatser i förskolan, samarbete med viktiga organisationer och olika kampanjer. Arbetet med attitydförändringar måste öka och skärpas till med nya effektiva metoder både på kort och lång sikt.

§ 31 Månadsrapport oktober**Beslut**

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner månadsrapporten.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,
dnr 1.2.1./899-2017.

Stadsdelsförvaltningen prognosticerar ett överskott om 14,5 mkr.

Överskottet är främst hänförligt till två orsaker. Dels till förvaltningens arbete med att följa handlingsplanen som tagits fram i syfte att nå budget i balans. Dels har en rad svårbedömda faktorer som förvaltningen inte har rådighet över inträffat. Inom vård- och omsorgsboenden har i jämförelse med de senaste åren ovanligt många brukare gått bort. Även inom hemtjänst har antalet brukare minskat jämfört med förra året, förvaltningen bedömer att det till stor del beror på att flertal brukare med anhöriganställning sa upp sina insatser vid årsskiftet i samband med nya riktlinjer.

Sjukfrånvarotalet ligger på samma nivå som förra månaden, vilket betyder att den månatliga minskning av sjukfrånvaron som skett sedan september 2016 har avstannat.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 32 Stadsdelsnämndens sammanträden 2018

Beslut

1. Stadsdelsnämnden fastställer följande sammanträdesdatum 2018.
 - Tisdag 2 januari kl 08.30 (endast slutna delen)
 - Torsdag 1 februari (verksamhetsberättelse med bokslut 2017)
 - Torsdag 22 februari
 - Torsdag 22 mars
 - Torsdag 19 april (underlag för budget 2019)
 - Torsdag 24 maj (tertiarapport 1)
 - Torsdag 14 juni
 - Torsdag 30 augusti
 - Torsdag 27 september (tertiarapport 2)
 - Torsdag 25 oktober
 - Torsdag 22 november
 - Torsdag 13 december
2. Nämndens sammanträden hålls kvällstid, bortsett från sammanträdet den 2 januari. Förvaltningen ges i uppdrag att ordna lämplig lokal.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.1./949-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 33 Komplettering till Förlängning av avtal avseende driften av fritidsverksamhet för barn och unga

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner komplettering av ersättningsbelopp till Stiftelsen KFUM-Söder Fryshuset enligt förvaltningens förslag.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 2.2.2./037-2013.

Förvaltningen anser att en korrigerig av ersättningsbeloppet för år 2018 och 2019 behöver genomföras på grund av de ställda krav som finns i nuvarande avtal samt i kommunfullmäktiges målsättningar för 2018-2020.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

§ 34 Motion om att minska jobbklyftan i Stockholm genom systematiska insatser för att fler människor ska gå från utanförskap till egen försörjning**Beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.1./773-2017.

Kommunstyrelsen behandlar en motion från Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin, Johanna Sjö, Markus Nordström, Jan Tigerström, Yvonne Fernell-Ingelström, Johan Andréasson, Christina Elffors Sjödin och Börje Häggman (samtliga M) gällande att minska jobbklyftan i Stockholm genom systematiska insatser för att fler människor ska gå från utanförskap till egen försörjning.

Förvaltningen ställer sig positiv till några av motionsförslagen så som att öka socialtjänstens tillgänglighet genom att utveckla och implementera e-tjänster samt att inom ramen för samhällsorienteringen för nyanlända lägga ett tydligt fokus på jämställdhet och kvinnors och barns rättigheter.

Vad gäller flera av motionens förslag så som införandet av en jobbpeng för jobbcoacher, tidsgräns för svenskundervisning samt uttalade tidsgränser avseende bland annat sökandes träff med arbetsmarknadshandläggare samt kompetenshöjande insatser så ställer sig förvaltningen tveksam. Förvaltningens erfarenhet är att det är av stor vikt att kunna ge personer med en ofta sammansatt och komplex problematik individuellt stöd och att det finns utrymme för individuella lösningar. Förvaltningen uppfattning är att det inte skulle gagna dessa individer att detaljstyra stöd och insatser genom uttalade tidsgränser.

Flera av motionens förslag så som införandet av en entreprenörshub samt stöd till nyföretagare är det svårt för förvaltningen att uttala sig om. Uppdrag som dessa sorterar idag under Stockholm Business Region (SBR) och Arbetsmarknadsförvaltningen.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut samt på förslaget om omedelbar justering och hör enhälligt bifall därtill.

§ 35 Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor**Beslut**

1. Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att överlämna Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till beslut enligt bilaga 1 som svar på remissen.
2. Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,
dnr 1.5.1./842-2017.

Kommunstyrelsen har remitterat förslag gällande Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor till samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden samt socialnämnden för yttrande.

Skolprogrammet ska i samklang med statliga och kommunala styrdokument lyfta fram de prioriteringarna som är extra viktiga ur ett stockholmsperspektiv. Syftet är att skapa en högre måluppfyllelse för barn och elever i stadens förskolor och skolor.

Förvaltningen är positiv till förslaget med ett Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor som ska vägleda verksamheterna i deras arbete.

Förvaltningen skulle vilja se ett program som på ett tydligare sätt konkretiserar Stockholms stads ambitioner och blir det stöd för verksamheterna på det sätt som nuvarande program är.

Förslag till beslut

Ordföranden Lorena Delgado (V) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

Vice ordförande Jan Jönsson (L) anmäler för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet ett förslag till beslut enligt bilaga 2.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till beslut enligt bilaga 1 samt till förslaget om omedelbar justering. Ordföranden hör att det finns två förslag till beslut, Socialdemokraternas, Vänsterpartiet och Miljöpartiets förslag till beslut enligt bilaga 1 och, Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag enligt bilaga 2. Ordföranden Lorena Delgado (V) ställer dessa förslag mot varandra och hör bifall till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till beslut samt till förslaget om omedelbar justering.

Reservation

Andreas Lundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Christer Stenberg (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Zazan Sanli (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Erik Sihlberg (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga 1

Förslag till beslut, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Bilaga 2

Förslag till beslut, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Bilaga 1: Förslag till beslut, Socialdemokraterna,
Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

2017-11-23

Sara Grolander m.fl (Mp)

Salar Rashid m.fl (S)

Lorena Delgado m.fl (V)

Skolprogram för Stockholm stads förskolor och skolor

Förslag till beslut:

- att bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- att därutöver som svar på remissen anföra:

Vi ser positivt på att skolprogrammet lyfter vikten av att ha en kontinuitet ifrån det att barnen är ett år tills dess att de fyller tjugo, att vetenskap och beprövad erfarenhet ska styra arbetet i förskolan och skolan, samt att alla barn och elever, oavsett studietakt, ska få stöd och utmaningar för att nå så långt som möjligt. Vi ser även positivt på det tydliga fokus som kommer till uttryck i programmet vad gäller genusperspektiv och en förskola och skola fri från diskriminering, förtryck och kränkningar. Att få ansvaret för en annan människas barn i föräldrarnas frånvaro är det största förtroende en människa över huvud taget kan tilldelas. Det är ett ansvar som inte kan tas på för stort allvar. Det är därför av största vikt att förskolan och skolan kan garantera en arbetsmiljö där kränkningar av dessa slag inte förekommer. En förälder ska aldrig behöva oro sig över att hans barn far illa under sin dag i förskolan eller skolan. Därför hade det varit positivt om programmet, under punkt 4, även lyft vikten av att skydda barnen ifrån kränkningar och andra hot som kan komma utifrån. Det kan till exempel handla om att tillse att inte alltför många förskoleavdelningar delar på samma ingång och gårdsutrymmen, då det kan leda till att det blir svårt för förskolepersonalen att ha en överblick över de vuxna som

vistas i lokalerna och vilka som hör dit och inte. Det kan även handla om vikten av att tillse att barnen har kunskap om rätten till sin egen kropp och var de kan vända sig om denna rätt kränks. Det vore också önskvärt att programmet, under punkt 3, lyfter barns rätt till att vistas i en giftfri miljö, vilket t.ex. säkerställs inom arbetet med kemikaliefri förskola. Generellt vore det positivt om förskolan kunde få mer utrymme i programmet då den nu hamnar lite i skymundan.

Bilaga 2: Förslag till beslut, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Skärholmens stadsdelsnämnd
2017-11-23

Skolprogram för Stockholms stads förskolor och skolor - svar till kommunstyrelsen (KS 141-1435/2016)

Jan Jönsson m.fl. (L)
Elisabeth Johnson m.fl. (M)
Erik Sihlberg, (C)

Förslag till beslut

1. Att Stadsdelsnämnden beslutar att besvara remissen enligt följande:

Utbildningsförvaltningen har genomfört ett ambitiöst arbete med skolprogrammet där många av förvaltningens anställda kommit till tals. Vi delar också programmets skrivningar om att likvärdigheten är den största och viktigaste utmaningen i Stockholms stads skolor och förskolor och att alla har rätt att nå sin optimala kunskapspotential.

Skolprogrammet är ett viktigt styrdokument, där kommunfullmäktige kommunicerar sina prioriteringar för Stockholms stads elever över flera år.

Alla elever har rätt att nå sin kunskapspotential, men idag ser vi stora skillnader i resultaten mellan olika skolor. Arbetet för likvärdighet bör utvecklas i programmet, och stycket ”Kunskaper och lärande i ett Stockholm som håller samman” bör utökas. Läs-, skriv- och språkutveckling är en grund för all kunskap, och en av anledningarna till att pojkar får sämre resultat än flickor i grundskolan är att de har en sämre

språkutveckling. Detta bör omnämnas som en prioritering i ett särskilt stycke i programmet. Stockholms stad har också en utmaning vad gäller trygghet och studiero i skolorna. Det har en stor påverkan på kunskapsresultaten, återigen inte minst vad gäller pojkarnas resultat. Elevhälsoarbetet är också avgörande för kunskapsresultaten. Båda dessa ämnen borde avhandlas som prioriterade i varsitt stycke i programmet.

För att uppnå likvärdighet behövs ett systematiskt kvalitetsarbete, inte bara på enhetsnivå som förslaget till program anger, men stadsövergripande. Detta borde behandlas i ett särskilt avsnitt i programmet.

Stockholm stad har en enorm utmaning i att rekrytera och behålla behöriga lärare, både i grundskolan och gymnasieskolan såväl som i förskolan. Vi anser att det ska reflekteras i programmet, med ett särskilt stycke om hur Stockholm stad ska möta den utmaningen.

En stor del av stadens barn och elever går i förskolor, grundskolor och gymnasieskolor som drivs av fristående aktörer. Utbildningsförvaltningens relation till de fristående aktörerna bör behandlas utförligt i ett särskilt stycke.

Stockholms stad står inför en stor utbyggnad av förskolan, grundskolan och gymnasieskolan. Ett särskilt stycke om hur staden ska förhålla sig till utbyggnaden bör därför införas i programmet.

§ 36 För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner följande:

1. Stadsledningskontorets förslag till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 godkänns.
2. Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 utgår som styrdokument.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.1./828-2017.

Skärholmens stadsdelsnämnd har fått en remiss om Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021. I remissen föreslås också att trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016, dnr 307-643/2012, därför utgår som styrdokument.

Stadsdelsförvaltningen anser att kommunstyrelsens förslag till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 är positivt och bidrar till att vägleda och koordinera arbetet inom trygghet och säkerhetsarbetet mot Vision 2040, ”ett Stockholm för alla”.

Förvaltningen ser positivt på förslaget om ett nytt program för ett tryggare och säkrare Stockholm och föreslår därför att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Förslag till beslut

Vice ordförande Jan Jönsson (L) anmäler för Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet, ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden hör att det finns två förslag till beslut, förvaltningens förslag till beslut och Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag enligt bilaga. Ordföranden Lorena Delgado (V) ställer dessa förslag mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ordföranden Lorena Delgado (V) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, ett särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Reservation

Andreas Lundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Christer Stenberg (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Zazan Sanli (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Erik Sihlberg (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga 1

Förslag till beslut, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet som sitt ersättaryttrande.

Bilaga 2

Särskilt uttalande, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Bilaga 1: Förslag till beslut, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Skärholmens stadsdelsnämnd
2017-11-23

För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stadstrygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021

Jan Jönsson m fl (L)
Elisabeth Johnson m fl (M)
Erik Sihlberg, ersättare (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anføres följande.

Kraftfulla insatser krävs för att en stad av Stockholms storlek ska upplevas som en trygg och säker stad för alla som bor och vistas här. Stockholms stad har ett stort behov av och en förpliktigande skyldighet att värna sina invånare och besökare och att direkt eller indirekt göra det yttersta för att minimera stadens sårbarhet. I Stockholm går många olika intressen samman på nationell, regional och lokal nivå vilket ställer höga krav på styrning, samordning och samverkan vid oönskade händelser, både inom staden och med berörda aktörer på samtliga nivåer. Det gäller att risker och sårbarheter noga analyseras i syfte att bedriva insatser som är förebyggande samt ha bearbetade strukturer för att vidta direkta och konkreta säkerhets- och trygghetsåtgärder då oönskade och oväntade händelser inträffar. Därför är Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram ett mycket viktigt styrdokument som bygger vidare på nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016.

Mycket har dock hänt i staden vad gäller trygghet och säkerhet sedan det nuvarande programmet antogs 2013. Fredagen den 7 april drabbades Stockholm av ett fruktansvärt terrordåd där fem personer miste livet och flera skadades. Resultat från Stockholm stads trygghetsmätning 2017 visar att otryggheten bland stockholmarna växer inom i stort sett alla områden. Särskilt i vissa stadsdelar ökar otryggheten, främst i Järvaområdet. Var fjärde person är orolig för att gå ut sent i området eller avstår helt från att gå ut ensam på kvällarna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Oron för att utsättas för våld eller överfall i den offentliga miljön ökar över hela staden. Brottsligheten har förändrats snabbt under de senaste åren. Stockholm och Sverige sticker allt mer ut i statistiken vad gäller skjutningar och våldsbrott. Det är ett underkännande av politiken som förs av den sittande socialdemokratiskt ledda majoriteten som inte tagit stockholmarnas otrygghet på allvar. Det är djupt otillfredsställande att Stockholms stad i dag har ett politiskt styre som inte förmår att agera utan bara klarar av att reagera när det väl är för sent.

Bland det viktigaste som kan göras är att tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, staden i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, civilsamhället, skola, kriminalvård och andra aktörer. Grunden är att staden själv är en viktig aktör. Samordnade kommunala insatser är en förutsättning för fungerande förebyggande åtgärder.

Vi kommer aldrig att acceptera att människor i delar av Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Vi vill till 2025 halvera den upplevda otryggheten i de stadsdelar där otryggheten är som störst. På otrygga platser där statens polisåtaganden inte räcker till vill vi genom fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror återställa tryggheten.

Vi vill inrätta en central trygghetsjour dit lokala handlare och boende kan vända sig dygnet runt för att tillfälligt öka närvaron av lokala ordningsvakter. Vi vill utveckla stadens trygghetsskapande arbete och i samverkan med civilsamhället,

företag och övriga aktörer genomföra lokal platssamverkan för att utveckla attraktiva och trygga stadsdelar i hela Stockholm. Vi vill också att staden ska vara pådrivande gentemot statsmakterna för att stärka rättsstatens närvaro med polis, åklagare, domstolar och socialtjänst. Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning ska gälla.

Det finns delar i trygghets- och säkerhetsprogrammet som behöver förtydligas eller utvecklas för att det ska vara ett väl fungerande styrande verktyg i det förebyggande trygghets- och säkerhetsarbetet. Det gäller framför allt uppföljningen av analyser, åtgärder och resultat. Men även andra delar. Funktionen informationssäkerhetssamordnare för nämnder och bolag finns med i nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 men inte med i det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet vilket är en brist.

Relationen mellan fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar behöver tydliggöras ytterligare i delar av programmet. I fokusområde olycksförebyggande föreslås stadsdelsnämnderna få i uppdrag att ansvara för samordning inom det geografiska stadsdelsområdet. Motsvarande förtydligande saknas inom fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete och krisberedskap.

Programmet lyfter fram ett antal risk- och lägesbildrapporter som ska rapporteras av nämnderna till tertialrapport två. Det är inte helt tydligt i programmet hur dessa tre lägesbildsrapporteringar sammanfaller eller skiljer sig åt. Ett förtydligande kring utformning, rapporteringsformer och gränssnitt mellan samtliga lägesbilderna vore önskvärt.

Hot, våld och försök till otillåten påverkan mot offentligt anställda är ett växande problem, och staden är inte förskonad från detta. Stadens anställda har rätt till en säker och trygg arbetsmiljö när de utför sitt arbete i stockholmarnas tjänst. Den personal som blir utsatt har rätt till stöd.

De konkreta aktiviteter som programmet föreslår är av övergripande förebyggande och uppföljande karaktär, såsom riskanalys, utbildningsinsatser och incidentrapportering. De bör kompletteras med krav på att särskilt utsatta nämnder eller

verksamhetsområden har fördjupade handlingsplaner för att stötta personal som utsätts för hot och våld.

Vi lever i en tid där spridning av falsk information sätter offentliga aktörers kommunikationsarbete under starkt tryck. I synnerhet i samband med särskilda händelser finns det makter och aktörer som kan ha ett intresse av att sprida en felaktig bild av vad som händer i staden. Därför borde en förstärkt förmåga till omvärldsbevakning och kriskommunikation ta en större plats i arbetet med att bygga motståndskraft och civilförsvarsförmåga.

Ett säkert och tryggt Stockholm handlar om att skapa en sammanhängande stad. Allt för många bor idag i sina lokala områden utan att besöka eller röra sig utanför den egna stadsdelen. Genom att bygga ihop och förtäta i ytterstaden skapas en sammanhängande stad. En större blandning av boendeformer där fler bostadsrätter byggs i hyresrättstäta stadsdelar är avgörande för att utanförskapsområdena ska växa socialt och ekonomiskt.

För att skapa levande och trygga stadsdelar i hela Stockholm måste staden arbeta lokalt med handlare och boende så att det finns förtroende och framtidstro i områden som är brottsutsatta och upplevs som mycket otrygga. Att skapa levande stadsdelar över hela staden med lokala handlare och en känsla av samhörighet och stolthet. Allt för många lokala handlare och butiker stänger, eller begränsar, idag sina öppettider i centrum så som i Husby, Rinkeby och Tensta. De lokala butiksägarna ger upp. Kriminalitet och företagsklimat behandlas ofta som två separata frågor. Men vetenskapliga studier har pekat på att kriminalitet är en av de faktorer som tydligt påverkar företagandets förutsättningar. Här måste Stockholms stad ta ett krafttag och en tydlig vision för ökad trygghet, inte minst i ytterstaden och Järvaområdet. Alliansen vill därför se en tydlig handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation, men också skapa förutsättningar för dem att fortsätta etablera sig och verka i lokala centrum.

Vi vill utveckla Stockholm till att bli en trygg och säker stad där människor ska kunna röra sig ute och inte begränsas av att de inte upplever sig säkra.

Bilaga 2: Särskilt uttalande Socialdemokraterna,
Vänsterpartiet och Miljöpartiet

2017-11-23

Lorena Delgado m.fl (V)
Salar Rashid m.fl (S)
Sara Grolander m.fl (Mp)

Angående remissen om För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021

Särskilt uttalande

Stockholm ska vara en trygg och säker stad för alla. En viktig del i arbetet för ökad trygghet är det nya trygghets- och säkerhetsprogram som stadsledningskontoret har arbetat fram. Vi välkomnar den ambitiösa ansatsen som finns i programmet. Därtill ser vi ett antal frågor som skulle kunna belysas ytterligare i programmet.

Lokala utvecklingsprogram

Inom det lokala utvecklingsprogrammet, LUP, sker såväl långsiktigt som kortsiktigt arbete för att öka tryggheten i stadsdelen i samverkan med andra aktörer. Detta arbetssätt är enormt viktigt för att komma tillrätta med de komplexa samband som orsakar otrygghet. Stadsdelen är samordnande i detta arbete där

facknämnder och bolagsstyrelser har tydliga uppdrag att medverka.

I förslaget till trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 nämns inte de lokala utvecklingsprogrammen, eller hur stadens olika aktörer ska för hålla sig till dessa i trygghetsarbetet. Istället inskräps en arbetsmodell där varje nämnd och bolag på det lokala planet arbetar inom sina egna ansvarsområden, det övergripande ansvaret för samordning har Kommunstyrelsen. Det framgår inte vem som har ansvar för samordning av det arbetet på stadsdelsnivå. Givet att staden nu arbetar med lokala utvecklingsprogram borde det rimligen vara stadsdelsnämnderna som har detta ansvar, och att facknämnder och bolag har i uppdrag att samverka för att ta fram lägesbild och vidta åtgärder.

Stadens anställda

Stadens anställda är en viktig resurs i det trygghetsskapande arbetet. Att utsättas för hot och våld i tjänsten är tyvärr något som förekommer, därför är det bra att arbetet för att förebygga detta är ett av programmets fokusområden. Men stadens anställda kan också hamna i situationer där de i sin tjänst blir vittne till brott som begås mot andra. Att

utveckla stödet till stadens anställda, även ur aspekter som att underlätta för den som är orolig för att våga vittna, är viktigt ur stadens arbetsgivarperspektiv. Detta skulle kunna tydliggöras i programmet.

Våld i nära relationer

Programmet tar upp våldsbejakande extremism och gängkriminalitet under fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete. Vi instämmer i att det arbetet är oerhört viktigt, men tycker också att programmet bör beröra frågor som rör annan typ av våld i det offentliga rummet samt våld som utövas i nära relationer och i en hederskontext. Dessa former av våld bidrar också till otrygghet, både på allmän plats och i det egna hemmet – platsen där var och en ska kunna känna sig som allra tryggast.

Funktionshindrades trygghet

Funktionshindrade upplever i större utsträckning otrygghet. Funktionshinderrådet i Skärholmen menar att arbetet för att öka funktionshindrades trygghet bör ingå i programmet. Vi delar rådets mening att arbetet med funktionshindrades trygghet särskilt borde belysas i programmet.

Skydd av personuppgifter

Enligt programmet ska samtliga nämnder och bolag säkerställa att korrekt information finns tillgänglig för behöriga på ett spårbart sätt när den behövs.

I detta stycke hänvisas till offentlighets- och sekretesslagen samt personuppgiftslagen. Vi vill i detta sammanhang framhålla att utgångspunkten för stadens hantering av handlingar finns i offentlighetsprincipen, formulerad i tryckfrihetsförordningens andra kapitel, som innebär att envar har rätt att ta del av allmänna handlingar.

Begränsningarna finns i offentlighets- och sekretesslagen. Idag regleras även hantering av personuppgifter i personuppgiftslagen. Denna ersätts av dock av dataskyddsförordningen i maj 2018. Detta måste framgå i programmet, eftersom det ska gälla fram till 2021.

**§ 37 Angående integrerad barnkonsekvensanalys och dialog –
svar på remiss genom kontorsyttrande**

Beslut

Lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,
dnr 1.5.1./824-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till
förvaltningens förslag till beslut, och hör bifall därtill.

§ 38 Anmälan om studieresa till Berlin, Tyskland

Beslut

Lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,
dnr 1.1./910-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till
förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall
därtill.

**§ 39 Vidaredelegation av beslutanderätt, gemensam
upphandling av tekniska hjälpmedel/medicintekniska produkter****Beslut**

Lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,
dnr 2.2.2./858-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till
förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall
därtill.

**§ 40 Vidaredelegation av beslutanderätt, gemensam
upphandling av läromedel****Beslut**

Lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,
dnr 2.2.2./859-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till
förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall
därtill.

**§ 41 Vidaredelegation av beslutanderätt, gemensam
upphandling av lekplatsutrustning****Beslut**

Lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,
dnr 2.2.2./875-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till
förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall
därtill.

**§ 42 Vidaredelegation av beslutanderätt, gemensam
upphandling av lekmaterial****Beslut**

Lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,
dnr 2.2.2./920-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till
förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall
därtill.

**§ 43 Anmälan om medverkan i tävlingen om förnyelsepriset
och digitaliseringspriset****Beslut**

Lägga anmälan till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,
dnr 1.2.1./971-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till
förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall
därtill.

§ 44 Protokoll

- a. Förvaltningsgruppen 2017-10-26
Dukas till sammanträdet
- b. Gruppleadmöte 2017-10-26
Dukas till sammanträdet
- c. Pensionärsrådet 2017-11-16
Dukas till sammanträdet
- d. Rådet för funktionshinderfrågor 2017-11-17
Dukas till sammanträdet
- e. Protokoll från Pensionärsrådet 2017-10-19
- f. Protokoll från Skärholmens råd för funktionshinderfrågor 2017-10-20

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna anmälan och lägga den till handlingarna.

Ärendet

Föreligger protokoll a-f.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 45 Anmälan av skrivelser i nämndens skrivelsepärm**Beslut**

Lägga skrivelserna i nämndens skrivelsepärm till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens skrivelser/handlingar/beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 46 Balanslista uppdrag SDN 11/2017-11-23**Beslut**

Lägga anmälan av balanslistan SDN 11/2017-11-23 till handlingarna.

Ärendet

Föreligger förvaltningens balanslista över uppdrag, dnr 1.2.1./001-2017.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.

§ 47 Övriga frågor

Då inga övriga frågor förelåg avslutade ordförande Lorena Delgado (V) mötet kl. 18.45.